

Tilsynserklæring 2014-2015

Michael Skolen. Rudolf Steiner Skolen i Hjortespring.

Skolekode 151022

Tilsynsførende: Ove Frankel

Certificeret som tilsynsførende, februar 2014

Tilsynsbesøg:

- 4-12-2014: Møde med lærerkollegiet om tilsyn og undervisningsplaner i forhold til 'Fælles Mål 2009'
- 27-1-2015: Morgensang for hele skolen.
Dansk, litteraturhistorie (hovedfag) 9. klasse.
Geometri (hovedfag) 7. klasse.
Matematik, regning (fagtime) 8. klasse.
Matematik 6. klasse.
Gennemset arbejdshæfter fra dansk og matematik.
- 30-1-2015: Morgensang for hele skolen.
Dansk litteratur (hovedfag) 9. klasse.
Engelsk (fagtime) 9. klasse.
Drama (øvetime) 10. klasse.
Møde med specialundervisningsleder.
Møde med lærere i 8., 9. og 10. klasse om undervisningsplanlægning og kompetence mål.
- 12-3-2015: Historie og samfundsfag 9. klasse.
Drama/litteratur 8. klasse.
Dansk - Journalistik 6. klasse.
Fysik - optik 7. klasse.
Hjemstavnhistorie 3. klasse.
IT undervisning 9. klasse.

Indledning:

Michael Skolen er en Rudolf Steiner Skole med 280 elever fra 0. til 10. klasse.

Læreplanen er bygget op i to hoveddele: en del for
grundskolen (1. til 8. klasse) og en del for
overskolen (9. til 12. klasse)

Undervisningsplanerne er tilpasset reglerne for friskoler i Danmark. Således er der formuleret slutmål for 9. klasse, selv om 9. klasse i skolens daglige undervisning betragtes som den første klasse i overskolen.

Der er en god stabilitet i skolen. Et flertal af elever, der påbegynder skolen i 1. klasse forbliver på skolen i alle 12 år. Der ses dog en nedgang i klassestørrelserne især efter 8. klasse.

Lærerkollegiet har været ganske stabilt i en årrække. Lærerne virker kompetente og har tillid og kendskab til hinandens kompetencer, hvilket udmønter sig i et glidende samarbejde om de enkelte klasser og elever.

Skolen afholder ikke prøver og giver ikke eleverne karakterer. I stedet modtager hver elev

fyldig evaluering på sine arbejder gennem skoleåret.

Hver elev får et detaljeret vidnesbyrd for samtlige fag efter 2., 4., 6., 8., og 9. klasse.

Jeg har haft lejlighed til at læse eksempler på 9. klasses vidnesbyrd:

De er omfattende og tegner et nuanceret og varieret billede af elevens kompetencer, færdigheder og kundskaber for alle fag, ikke kun de intellektuelle. For hvert fag beskrives pensum, undervisningsform og mængde og for nogle af fagene også kompetencemål for undervisningen.

Den enkelte lærer formulerer sin udtalelse til eleven i sin egen form og stil. Det gør det samlede vidnesbyrd varierende og levende, men også vanskeligt at tolke, især når elevens kompetencer ikke vurderes i forhold til læringsmål.

Jeg vil anbefale at skolen indarbejder en fælles taxonomi. (Blooms Taxonomi)

Da skolen ikke er tilmeldt som prøveafholdende skole, kan den ikke få adgang til folkeskolens prøver. Skolen genbruger derfor 'gamle' prøver i de tilfælde, den ønsker at vurdere elevernes kundskaber og færdigheder direkte i forhold til kravene i folkeskolen. Skolen ønsker at kunne benytte aktuelle prøver i de centrale folkeskole-fag uden at tilmelde sig som prøveafholdende skole. Dette ville også forbedre skolens indsigt i i hvilken grad den lever op til, hvad der kræves i folkeskolen.

Jeg har via Dansk Friskoleforening søgt ministeriet om tilladelse til at ikke prøveafholdende skoler kan få adgang til folkeskolens prøver og afventer svar.

Tilsynets vurdering af elevernes standpunkt i dansk, regning/matematik, engelsk og historie.

Dansk:

Gennem hele skoleforløbet arbejder eleverne med faget dansk integreret i alle fag, eksempelvis:

Håndarbejde i de mindre klasser: At modtage og forstå en instruktion.

Fortællestof i de mindre klasser: At lytte, forstå og gengive en historie, et fagligt indhold mv: Genfortælling, fremførelse, mundtlig formulering foran klassen eller hele skolen (drama, poesi etc).

Periodehæfter (i alle klasser og alle fag): Eleverne gengiver og fortolker hele stoffet fra en undervisningsperiode ved hjælp af selvforfattede tekster og egne tegninger.

De elever, jeg talte med, kunne klart formulere, hvad de havde af udbytte af undervisningen, deltage i aktuelle drøftelser og lytte til andres argumenter og holdninger. De havde en veludviklet sans for retfærdighed, ligestilling og en stor respekt for forskelligheder.

Eleverne i 9. klasse har haft en 'terminsprøve' i bl. a. dansk, prøven er hentet fra tidligere folkeskoleprøver i dansk. Prøven viste, at eleverne lever op til, hvad der forventes i folkeskolen.

IT i undervisningen: Eleverne benytter (både i 8. og 9. klasse) e-mail og tekstprogrammer til løsning af nogle af opgaverne. Jeg har gennemset et udpluk af elevernes 'praktik-rapporter' som er skrevet på computer med anvendelse af billeder indsat i teksten mm. Eleverne kan betjene sig af IT og forholde sig nogenlunde kritisk til mediet.

Regning/matematik:

Jeg har overværet matematikundervisning i 6., 7. og 8. klasse.

I alle klasser var undervisningen præget af koncentration og arbejdsro. Der var stor interaktion mellem elever og lærer og læreren havde i blik for, hvilke elever, der trængte til opmuntring og hjælp. Eleverne brugte en stor del af tiden til at løse givne opgaver.

Opgaverne svarede til, hvad man anvender i folkeskolen på samme klassetrin. Jeg gennemså flere af elevernes 'periodehæfter', hvor eleven gengiver det gennemgåede pensum. De var generelt smukt udførte med sans for æstetik og faglig nøjagtighed. Skolen står mål med, hvad der forventes i folkeskolen.

Engelsk:

Engelskundervisningen strækker sig gennem hele skoleforløbet fra 1. til 12. klasse. Det er derfor ikke overraskende, at eleverne i 9. klasse både taler og skriver engelsk glimrende. Undervisningen foregår på engelsk og eleverne forklarer og svarer på engelsk. De læser flydende op og forstår tydeligvis det læste.

Eleverne har afleveret en rapport på engelsk (via mail og på computer). Det er en redigeret og forkortet udgave af deres danske praktikrapport.

Sproget i de gennemsete rapporter er klart, letforståeligt og med ret korte sætninger. Der er kun få fejl.

Eleverne kompetencer står mål med, hvad der forventes i folkeskolen.

Historie:

9. klasse arbejder med faget Demokrati som en del af historiefaget på skolen.

Historie er et af de 'tunge' fag på skolen gennem alle klassetrin. I de mindste klasser stifter eleverne bekendtskab med de store myter og fortællinger (græsk og nordisk mytologi, fortællinger fra Det Gamle Testamente, sagaer etc.). Eleverne bearbejder stoffet ved at genfortælle efter hukommelse, skrive efter diktat, lave egne skriftlige referater og tegninger til historierne. Senere arbejder eleverne med opdagelser, opfindelser, markante personligheder og med markante faser i Europas nyere historie.

På denne baggrund bliver 9. klasses indgående arbejde med menneskerettigheder, de forskellige demokratiseringsbølger og frihedsrettigheder en righoldig basis for at forstå væsentlige dele af Grundloven.

Eleverne gav indtryk af at have en indsigt i historie, der kan gøre dem i stand til at forholde sig til aktuelle samfundsforhold og til aktuelle problemer i verden.

Elevernes historie-kundskaber og -forståelse står mål med, hvad der forventes i folkeskolen.

Tilsynets vurdering af, om skolens samlede undervisningstilbud ud fra en helhedsvurdering står mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen.

Michael Skolens samlede undervisning er noget bredere end folkeskolens, især hvad angår håndværksmæssige og kunstneriske fag. I de såkaldte 'hovedfagstimer' hvis fag stort set svarer til folkeskolens, aktiveres eleverne på mange måder ud over at lytte og løse opgaver: De laver talrige eksperimenter i både naturfagene (f. eks. fremstilling og afprøvning af 'camera obscura'), sprogfagene (f. eks. indøvning og recitation af digte og andre tekster), dansk (f. eks. indstudering og opførelse af skuespil).

Det daglige samspil mellem at være aktiv med hænderne og hovedet virker fremmende på elevernes motivation og efter lærernes udsagn også på deres indlæring.

Det er min vurdering at pensum i de forskellige fag svarer til hvad der kræves i folkeskolen og at det samlede undervisningstilbud overgår, hvad der tilbydes af folkeskolen.

IT

Eleverne anvender ikke IT i de mindre klasser, men fra 5-6 klasse drøftes anvendelsen af IT og sociale medier med eleverne,³ og de begynder at hente supplerende oplysninger til deres periode-hæfter på internettet.

I 8. og 9. klasse stilles der opgaver i f. eks. engelsk, litteratur, matematik, som eleverne

skal besvare og sende via mail til læreren, som giver tilbagemelding også via mail. i 9. klasse er der undervisning i IT, f. eks. i at opbygge hjemmesider, i at anvende præsentationsprogrammer mm.

Skolen har besluttet at fokusere på udvikling af den bevidste, fagintegrerede anvendelse af IT gennem hele næste skoleår.

Specialundervisning

Der er en klar og gennemskuelig tilrettelæggelse af ekstra indsats til de elever, der har behov derfor. I de mindre klasser har klasselæreren ugentlige lektietimer med udvalgte elever. Elever med særlige behov får særligt tilrettelagt specialundervisning af lærere, der har kompetencer til det.

Selvevaluering § 1b

Skolen gennemfører hvert år en samlet evaluering af skolens samlede undervisning og denne er offentliggjort på skolens hjemmeside.

Derudover gennemfører skolen hvert år en detaljeret analyse af årets fagfordeling i alle klasser. På grundlag af de aktuelle erfaringer danner skolen fagfordelingen for næste skoleår, som derpå kommer til udtryk i skolens skemaer: Skema over hovedfagsperioder, skema over fagtimer og skema over specialundervisning.

Elevernes alsidige personlige udvikling:

Skolens læreplan lægger vægt på en række fag, der er mindre vægtet eller helt fraværende i folkeskolen (f. eks. bevægelseskunst, musik, håndarbejde, orkesttersamspil, skuespil, tegning, maling, træsløjd, stenhugning, smedning, bogbinding, tekstilformgivning og teknologi.) Dertil kommer særligt tilrettelagte kultur og kunstrejser for de ældste elever. Den brede vifte af fag og det engagerede selvstyrende lærerkollegium fremmer den enkelte elevs alsidige personlige udvikling.

Tilsynets vurdering af, om skolen overholder kravet i lovens § 1, stk. 2 om at forberede eleverne til at leve i et samfund med frihed og folkestyre.

Vurderet ud fra den overværede undervisning overholder skolen kravet. I al overværet undervisning har jeg iagttaget en alderssvarende dialog mellem eleverne og mellem elev og lærer.

Skolens undervisningsindhold er med til at sikre elevernes forberedelse til at være frie mennesker, der kan tage relevant ansvar i samfundet.

Jeg vil i denne forbindelse særligt fremhæve 9. klassens intensive arbejde med demokrati og demokratisk udvikling af Danmark og andre lande.

Skolens Undervisningssprog er dansk.

Den 13. april 2015

Ove Frankel
Tilsynsførende